

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 23.

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, οὕτω συμπληρωθεῖσα, οὐδὲ προσεχῶς ἴσως συμπληρουμένη διὰ τὰς ἀπαιτήσεις, καθ' ὃν προσκροτεῖ ὁ κ. Τρικοῦπης ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ ὀριστικοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὁποίου ἀφορῶσι διάφοροι τῶν διαπρεπῶν πολιτικῶν αὐτοῦ φίλων, ἐξακολουθεῖ ἐν αὐστηρᾷ ἐχευθίᾳ τὰς πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ξένων πιστωτῶν τοῦ κράτους διαπραγματεύσεις αὐτῆς εἰς διομολόγησιν τοῦ ὀριστικοῦ συμβιβασμοῦ· ἀλλὰ τὸ ἔργον προσκόπεται πάντοτε εἰς τὰ ἐχέγγυα, ἅτινα οὗτοι ἀπαιτοῦσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφεξῆς ἐκτίσεως τοῦ ὀρισθησομένου ποσοστοῦ τοῦ τόκου καὶ τὰ ὅποια, φαίνεται, ἀξιοῦσι τοιαῦτα, οἷα οὔτε ἡ παροῦσα, οὔτε ἄλλη τις κυβέρνησις δύναται νὰ παράσῃ. — Ὅπως δὴποτε, γενομένης δεκτικῆς κατ' ἀρχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 10 δεκεμβρίου θεσπισθείσης ἐλαττώσεως, χορηγησάντων δὲ ἥδη καὶ τῶν γάλλων ὁμολογιούχων τῶν συγκατάθεσιν αὐτῶν ὡς πρὸς τοὺς ὀρισθησομένους πρὸς διαπραγματεύσιν ἀντιπροσώπους, μέλλοντας κατ' αὐτὰς νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀθήνας, ἐλπίζεται ὅτι ταχέως καὶ αἱ οἷως κανονισθῶσιν καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι. — Ὡς πρὸς τὰ κυρίως ἐσωτερικὰ πράγματα, τρυκυμίαν ἀγανακτικῆς προὐκάλεσαν κατ' αὐτὰς παρεκτροπαὶ ὀργάνων τινῶν τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Τρικοῦπης θεσπισθείσης στρατιωτικῆς ἀστυνομίας, ἥτις ἐνιαχοῦ κατεχορήγατο τῇ δυνάμει αὐτῆς. — Νομίζομεν ὅτι ἡ κυβέρνησις ὀφείλει συντόμως νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων πρὸς περιφροῦρησιν οὐ μόνον τῆς ἡσυχίας τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ γοήτρου τοῦ ἄλλως ἀναγκαίου ἀστυνομικοῦ τοῦτου συστήματος.

Φαίνεται ὅτι κατ' αὐτὰς σπουδαῖαι ἀνεψήσαν διαφωναίαι παρὰ τοῖς μέλεσι τῆς ὑπὸ τὸν κ. Σταμπούλωφ κυβερνήσεως, ἣν ὑποδόκει κρίσις, ἀπειλοῦσα τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς. — Αἱ ἀφορμαὶ τῆς δια-

φωνίας ἄλλως παρ' ἄλλοις φέρονται· τὸ γεγονός δὲ ὅμως εἶνε ἀναμφισβήτητον, τοσοῦτον μάλιστα, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ ἡμεπίσθημος **Βουλγαρία** ἀρκεῖται διαψεύδουσα τὴν ἄμεσον τροποποίησιν τοῦ ὑπουργείου, ἥτις κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερίδα γενήσεται μόνον μετὰ τὴν εἰς Σοφίαν ἐπάνοδον τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου. — Ὡς πρὸς τὰς διαθέσεις αὐτοῦ τοῦ πρίγκιπος, οὗτος κατὰ τινὰς εἰδήσεις ἀπόφασιν εἶχε νὰ ἐκδηλώσῃ ἐμπράκτως τὴν δυσκαρτέθειαν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πολιτικῇ τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπετράπη ἀπὸ τοῦ σκοποῦ τούτου ὑπὸ Δυνάμει ἐνδιαφερομένης περὶ τῆς Βουλγαρίας.

Σχετικῶς πρὸς τὰ ἐν Σερβίᾳ, οὕτω μὲν ἠγγέλθητι περὶ τῆς πορείας καὶ τοῦ ἐνδεχομένου ἀποτελέσματος τῶν ἐνεργειῶν τῆς ὑπὸ τὸν κ. Νικολάεβιτς κυβερνήσεως πρὸς ἐνασπισμὸν τῶν προοδευτικῶν καὶ φιλελευθέρων ἐναντίον τῶν ριζοσποδικῶν, ὡς οὐδὲ περὶ τῆς στάσεως τῆς τελευταίας ταύτης μεριδος ἀπέναντι τῆς καταρτιζομένης ἐναντίον τῆς θέσεως αὐτῆς ἐν τῇ χώρᾳ συμμαχίας τῶν ἀντιπάλων κομμάτων, ὑπάρχει ὅμως ἡ χρήσιμος πληροφορία περὶ ἐπισήμου δειπνοῦ, παρατεθέντος ἐν τοῖς ἀνακτόροις πρὸς τιμὴν τῶν νέων ὑπουργῶν, κατὰ ὁποῖον δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, προπίνων ὑπὲρ τῶν νέων συμβούλων αὐτοῦ, ἐξέφρασε τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἐπιδιώξῃ μετὰ δραστηριότητος καὶ ἐπιμονῆς τοὺς σκοποὺς αὐτῶν. — Ἡ ἐκφρασις τῆς τελευταίας ταύτης ἐλπίδος, καὶ προτροπὴν φυσικῶς πρὸς ἀμετάσπρεπτον ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τοῦ νέου ὑπουργείου περιλαμβάνουσα, μαρτυρεῖ προδήλως ὅτι ὅτε βασιλεὺς καὶ ὁ βασιλοπάτωρ εὐρίσκουσι μὲν παρὰ τῷ προγράμματι τούτῳ, περιλαμβάνοντι, ὡς γνωστόν, ἐν κεφαλίδι τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἐξουδετέρωσιν τῆς ἐπιρροῆς τῶν ριζοσποδικῶν, τὰς ἀρχάς, καθ' ἃς φρονοῦσιν ὅτι δεόν νὰ ρυθμίζηται ἡ ἐσωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ κράτους πρὸς ἄρσιν τῶν κοινοβουλευτικῶν εἰς τὴν πορείαν αὐτοῦ κωλυμά-

των, ἀποδέχονται δὲ τὰ νῦν ἐν τῇ ἀρχῇ πρόσωπα, ὡς τὰ καταλληλότερα ὄργανα τῆς εἰς τὴν νέαν αὐτὴν πολιτικὴν ὁδὸν εἰσαγωγῆς τῆς Σερβίας. — Ἡ δὴλώσις αὕτη, σκοποῦσα καὶ τὴν ὑποδοήθειαν τῶν κυβερνητικῶν ἐνεργειῶν πρὸς συγχώνευσιν ἢ συνασπισμὸν τῶν δύο μικρῶν τῆς χώρας πολιτικῶν μερίδων, θὰ προξενήσῃ ἀναμφηρίστως πολλὴν αἰσθησιν παρὰ τοῖς ριζοσπαστικοῖς κύκλοις, οἵτινες βλέπουσι κρατερώς καὶ ἐπιμόνως πολεμουμένην τὴν κοινοβουλευτικὴν αὐτῶν θέσιν· ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τούτου ἕνεκα ὁ προσεχὴς ἐκλογικὸς ἀγὼν, προωρισμένος νὰ δείξῃ κατὰ πόσον ὁ σερβικὸς λαὸς συμμερίζεται τὴν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς νέας αὐτῆς πορείας ἰδέαν, δὲν θὰ ἐκτραπῇ εἰς ἀσυνήθη ζωηρότητα. — Τοῦναντίον ἡ χώρα ἔχει τοσαύτην χρεῖαν γαλιήνης καὶ εἰρηνικῆς ἐργασίας πρὸς ἐπούλωσιν τῶν διαφόρων αὐτῆς πληγῶν, ὥστε οὐδὲ ἀναγκαῖον φαίνεται νὰ συστήσῃ τις πᾶσιν, ἄρχουσιν τε καὶ ἀρχομένοις, συμπολιτευομένοις τε καὶ ἀντιπολιτευομένοις, σύνεσιν καὶ μετριοπάθειαν. — Εἶναι βεβαίως πολλὰ τὰ σφάλματα τῶν ριζοσπαστικῶν· ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι μερίδες οὐδέποτε διέπρεψαν ἐπὶ ἀμώφῳ κοινοβουλευτικῇ νομιμοφροσύνῃ, δυναμένη νὰ παρέβῃ αὐταῖς δικαίωματα ἀπολύτου ὑπεροχῆς· πάντων δὲ τῶν κομμάτων ἐξ ἴσου σχεδὸν ὄντων ὑπαιτίων τῆς παρούσης καταστάσεως, ἡ τῆς κοινῆς αὐτῆς ὑπαιτιότητος συναίσθησις ἀποβαίνει ὁ κάλλιστος συνήγορος τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἄκρων ἐν τῇ πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς ἀποπειρᾷ.

Πρὸς τῇ ἐν Παρισίοις ἐπανόδῳ τοῦ Μορενάου, παρασχούσῃ ἱκανῶς εὐγλωττον ἀπάντησιν πρὸς τοὺς ἀρεσκομένους νὰ φαντάζωνται τὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον δυσχεροσθέντα πρὸς τὸν παρὰ τῇ Δημοκρατίᾳ ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ, καὶ αἱ ρωσικαὶ ἐφημερίδες ἐπέρχονται διασκεδάζουσαι τέλεον τὴν πλάνην τῶν ἐλπιδάτων ὅτι αἱ νέαι γερμανορωσικαὶ ἔμπορικαὶ σχέσεις ἐπέδρασαν ἢ δύνανται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ρωσίας, μάλιστα δὲ εἰς ἀλλοίωσιν τοῦ ἐν Κρονστάδῃ καὶ Τουλῶνι οὕτω πανηγυρικῶς συντελεσθέντος ἔργου τῆς γαλλορωσικῆς συναδελφώσεως, διὰ τῆς προθύμου συμμορφώσεως τῶν ἐν Πετροπόλει πρὸς τοὺς ὀψιγενεῖς τῶν ἐν Βερολίνῳ ὑπὲρ τοῦ ἀφοπλισμοῦ πόθους, παραιτουμένων μὲν αὐτῶν πᾶσαν ἐπιθυμίαν πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς πλημμελῶς ἐχούσης καταστάσεως, ἐγκαταλειπομένης δὲ αὐθις τῆς Γαλλίας εἰς τὴν προτέραν μόνωσιν καὶ οὕτω παγιουμένου τοῦ μόνου σχεδὸν τοῖς ἐν Βερολίνῳ εὐαρεστοῦντος καθεστῶτος. — Οὕτως ὁ μὲν **Νέος Χρόνος** τῆς Πετροπόλεως σκιᾶς ὄνομα καλεῖ τὸν ἐπιδικώμενον γενικὸν ἀφοπλισμὸν καὶ ἀποφαίνεται ὅτι οἱ ἐν Ρωσίᾳ δὲν δύνανται ν' ἀποβλέψωσι μετὰ σοβαρότητος πρὸς τοιαύτην χίμαιραν, ὁ δὲ ρωσικὸς ὡσαύτως **Κυβερνητικὸς Ἀγγελιαφόρος**, περὶ τῶν ἐν Βενετίᾳ καὶ Ἀββαζίᾳ μὲν γενομένων ἡγεμονικῶν συνεντεύξεων ἰδίᾳ τὸν λόγον ποιούμενος, θέλων ὅμως καὶ νὰ διασκεδάσῃ ἐκ τῶν προτέρων πᾶσαν παρερμηνείαν τῆς ἐνδεχομένης κατὰ τὸ ἔαρ συναντήσεως τῶν αὐτοκρατόρων Ρωσίας, Γερμανίας καὶ Αὐστροουγγαρίας, συναντήσεως, αἱ περὶ τῆς ὁποίας ἤμῃαι ἐκ περιτροπῆς ἐνισχύονται καὶ διαψεύδονται, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲ κόσμοι ὄλοι νέων πολιτικῶν συνδυα-

σμῶν δημιουργοῦνται ὑπὸ τῶν εὐφαντάστων, προτρέπει τὸ δημόσιον νὰ παύσῃ ἀποδίδον πολλὴν σπουδαιότητα εἰς τὰς ἡγεμονικὰς συνεντεύξεις, αἵτινες ἀπώλεσαν τὴν παλαιὰν σημασίαν αὐτῶν. — Ἡ προτροπὴ αὕτη τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ ὅτι, καὶ ἂν πράγματι ἐπέβῃ ἢ οὕτως ἀνυπομόνως ὑπὸ τῶν ἐν Βερολίνῳ προσδοκώμενη συνέντευξις Τσάρου καὶ Γουλιέλμου, ἢν ἄλλως τε οὐδὲν κωλύει, ἂν μάλιστα ἐπαληθεύσωσι τὰ μετ' ἐπιτάσεως θρυλλούμενα περὶ ἐπικειμένου συνοικεσίου τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου μετὰ γερμανίδος πριγκιπισίδος, αὕτη οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχη σχέσιν πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ρωσίας, ἥτις ἐμμένει πάντοτε ἀναλλοίωτος ἐν ταῖς ἐν Κρονστάδῃ καὶ Τουλῶνι καθιερωθείσαις σχέσεσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Γαλλίαν, περιορισθήσεται δὲ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἐκφρασιν τῆς ἐπὶ ταῖς νέαις οικονομικοεμπορικῆς σχέσεσιν τῶν δύο αὐτοκρατοριῶν εὐαρεσκείας ἢ καὶ εἰς τὰς ἐπὶ τοῖς συγγενικοῖς δεσμοῖς φιλοφρονήσεις.

Τὸ γερμανικὸν κοινοβούλιον προέβη κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς σπουδαῖον μέτρον· διὰ πλειοψηφίας τριῶν καὶ εἴκοσι ψήφων ἐπεκύρωσεν εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον, τὸ ἀκυροῦν τὸν περὶ Ἰησοῦτων νόμον. — Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οὐ ὑπολείπεται ἢ ὑπὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συμβουλίου ἐπικύρωσις, ἥτις ἐλπίζεται ὅτι ἐπιτευχθήσεται μετὰ τροποποιήσεως, ἐπιτερουσίδος ἐκάστῳ τῶν ὁμοσπόνδων κρατῶν νὰ τηρήσῃ ἐλευθέρως ὅποιαν ἂν θέλῃ στάσιν ἀπέναντι τῶν Ἰησοῦτων, τροποποιήσεως δὲ μὴ ἀπαρεσκύσεως τοῖς καθολικοῖς, ἅτε ἀπαλλατούσης αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ υποβάλλωνται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς γενικῆς τῆς αὐτοκρατορίας πολιτικῆς, δὲν πληροῖ πάντας τοὺς πόθους τοῦ ἐν Γερμανίᾳ καθολικισμοῦ, ἀξιοῦντος τὴν εἰς τοὺς Ἰησοῦτας ἀπόδοσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς καθολικῆς νεολαίας, ἐνῶ διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ψήφου τοῦ κοινοβουλίου μόνον ἢ εἰς Γερμανίαν ἐπάνοδος τῶν μελῶν τῆς Ἐταιρίας ταύτης ἐπιτρέπεται, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἀνασύστασις τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἐκπαιδευτηρίων. Οὐχ ἥττον ἀποτελεῖ ἀξιόλογον ἔναρξιν τῆς πληρώσεως αὐτῶν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἢ εἰς Γερμανίαν ἐπάνοδος οὕτω δραστηρίων καὶ πολυμηχανῶν ἀνθρώπων θὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συντέλεσιν τοῦ ἔργου. — Τὸ καθολικὸν Κέντρον τοῦ κοινοβουλίου κατανοεῖ ὅτι, ἵνα ἡ γενομένη τῷ καθολικισμῷ παραχώρησις ἀποβῇ γόνιμος καὶ εἰς μεταγενέστερα ὠφελήματα, ἀνάγκη νὰ προσοικειωθῇ τὴν κυβέρνησιν, συμπράττον αὐτῇ ἐν τοῖς γενικοῖς ζητήμασιν· οὕτω δὲ ὁ κόμης Καπριβίς προσκτάται τὴν ὑποστήριξιν κόμματος, ἑκατὸν περίπου διαθετόντος ψήφους καὶ δυναμένου νὰ στρέψῃ τὴν πλειοψηφίαν πρὸς τὸ μέρος, πρὸς ὃ τοῦτο θὰ ἐκλινε. — Τὸ πρᾶγμα εἶνε σημαντικώτατον καθ' ἢν μάλιστα ὄραν ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις ἤρξατο τοῦ κριθίου ἀγῶνος περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν οικονομικῶν μέτρων, δηλαδὴ τῶν φορολογικῶν αὐξήσεων, δι' ὧν θὰ καταρθεῖτο ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον μετὰ τοσαύτης δυσχερείας ἐπιψηφισθεισῶν στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων, ἀγῶνος δέ, ὃν θὰ συνεχίσῃ κατὰ τὴν προσεχῆ δύναδον.